

Sygn. akt IV CNP 29/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi uczestnika postępowania
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Okręgowego we W.
z dnia 20 lipca 2017 r., sygn. akt I Ca [...],
w sprawie z wniosku A. G.
przy uczestnictwie H. G.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 lutego 2019 r.,

skargę odrzuca.

UZASADNIENIE

H. G. w dniu 10 stycznia 2018 r. złożył skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego we W. z dnia 20 lipca 2017 r. ICA [...], którym zostało zmienione postanowienie Sądu Rejonowego w L. z dnia 18 maja 2016 r., I Ns [...], w ten sposób, że Sąd drugiej instancji dodatkowo podziałem majątku dorobkowego skarżącego oraz A. G. objął udział w $\frac{1}{4}$ części zabudowanej działki nr [...] o pow. 0,0702 ha, który przyznał na wyłączną własność uczestnika oraz zasądził na rzecz wnioskodawczyni kwotę 49 296, 50 zł tytułem spłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego merytorycznego orzeczenia w zasadzie sądu drugiej instancji i wyjątkowo - w przypadku określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c. - sądu pierwszej instancji, kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Jak wiadomo, prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie jest dotknięte. Z tego względu skarga jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania tzw. konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do tej kategorii wymagań należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Uwzględnienie bowiem skargi i stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, ma charakter prejudykatu, gdyż stwarza możliwość dochodzenia od państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez jego wydanie. Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu

jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody niesprecyzowanej kwotowo, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05 niepubl.).

Innymi słowy, wymaganie uprawdopodobnienia szkody jest spełnione wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające powstanie szkody (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2005 r. III CNP 5/05, z dnia 22 listopada 2005 r. I CNP 19/05, niepubl. oraz z dnia 31 stycznia 2006 r. IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 14). Skarga nie spełnia tego wymagania.

Wskazywane przez skarżącego pasywa w jego majątku wynikające z tytułu wykonawczego, którym jest zaskarżone orzeczenie nie stanowią szkody uzasadniającej odpowiedzialność państwa; taka szkoda powstanie dopiero po wykonaniu tytułu, czyli po wyjściu z majątku skarżącego kwoty objętej tytułem (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2010 r., III CNP 48/10, IC 2011, nr 10 s. 51). Sam skarżący podniósł w skardze że egzekucja będzie dopiero prowadzona. Jest to wymaganie konstrukcyjne skargi, a więc nie może być skutecznie uzupełnione. W chwili więc wnoszenia skargi szkoda musi już istnieć co oznacza, że nie wystarczy zagrożenie jej wystąpienia, czy nawet pewność co do tego, iż zostanie wyrządzona (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110). Uzupełnienie tego konstrukcyjnego braku przy piśmie z dnia 14 stycznia 2015 r. nie było więc skuteczne. Oczywiście odrzucenie skargi nie pozbawia skarżącego możliwości ponownego jej wniesienia. Może ona otrzymać bieg, jeżeli będzie spełniać wszystkie wymagania konstrukcyjne i będzie zachowany termin przewidziany w art. 424⁶ § 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. orzeczono,
jak w sentencji.

jw